

ΓΙΑΓΚΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

Είχα τη χαρά να δω τα έργα του Γιάγκου Κωνσταντινίδη κατά τη διάρκεια της έκθεσης των αυτοδίδαχτων ζωγράφων της Κυθρέας.

Η τεχνική του ζωγράφου, τα χρώματα και τα πρότυπα που χρησιμοποιεί είναι αναμφισβήτητα βιογραφικά στοιχεία μιας χορτασμένης εικόνας του κυπριακού περιβάλλοντος μέσα στο οποίο μεγάλωσε και μέστωσε ο Γιάγκος.

Όλα αυτά επηρεάζουν το καλλιτεχνικό αποτέλεσμα μέσα, είμαι σίγουρος, από τις εμπειρίες και τις περιπέτειες του κορμού και της ψυχής του.

Ο Γιάγκος κατέχει πολύτιμες αρετές ζωγραφικής αντίληψης του περιβάλλοντος, συνθετική δεξιοτεχνία και περιγραφική ικανότητα, που σπάνια συναντούμε ακόμη και σε γυμνασμένους ζωγράφους.

Αυτός ο δάσκαλος, που στα εβδομήντα του χρόνια έχει ζήσει σ' όλα τα μέρη της Κύπρου, σου δίδει την εντύπωση ότι γεννήθηκε από το κυπριακό τοπίο, τα έθιμα και τη ζωή της Κύπρου.

Για το Γιάγκο το πανί ή το χαρτόνι, η επιφάνεια δηλαδή που πάνω της ζωγραφίζει μια εικόνα, είναι, όπως και στην πραγματικότητα, ύλη συμπαγής και αδιαπέραστη που καμιά ζωγραφική μέθοδος δεν επιτρέπεται να δίνει την εντύπωση ότι την διασπά ή την διαπερνά.

Έτσι οι ζωγραφίες του Γιάγκου δεν έχουν, όπως στη δυτική ζωγραφική, ατέλειωτο βάθος. Αυτό όμως δε σημαίνει ότι στη ζωγραφική του δεν υπάρχει τρίτη διάσταση. Φαίνονται καθαρά εδώ ίχνη θυζαντινισμού το βάθος δεν έχει αφετηρία την επιφάνεια, που δέχεται την εικόνα. Αντίθετα αυτή είναι το όριο του. Το βάθος, η τρίτη διάσταση, αρχίζει από αυτή την επιφάνεια και προεκτείνεται προς τα έξω, προς το θεατή.

Ο Γιάγκος ακολουθεί με συνέπεια αυτή την τεχνική, σίγουρα καθόλου συνειδητά, και αυτό επηρεάζει πολλούς από τους χαρακτήρες της σύνθεσης και κυρίως την προοπτική απόδοση των αντικειμένων και της ανθρώπινης μορφής. Βουνά, τείχη ή δέντρα, ανάλογα με το θέμα, ορίζουν πάντα στις ζωγραφίες του

Γιάγκου το σημείο απ' όπου αρχίζει το βάθος για να προεκταθεί προς τα έξω.

Η διάταξη της σύνθεσης στο χώρο, παρουσιάζεται ότι ακολουθεί ορισμένες αρχές, ανάλογα με το θέμα, το πρότυπο, την ελευθερία που αισθάνεται απέναντι σ' αυτό και τη σημασία που έχει κάθε μορφή.

Στις πολυπρόσωπες παραστάσεις τοποθετεί στο κέντρο μια μορφή ή ένα επεισόδιο, που αυτός το θεωρεί το σπουδαιότερο. Όταν η δράση είναι συλλογική και δεν ξεχωρίζει κεντρικός ήρωας, ζωγραφίζει τις μορφές ισότιμα. Την κύρια μορφή την υποδεικνύει και με άλλο τρόπο: την ζωγραφίζει σε μέγεθος πολύ μεγαλύτερο από τις άλλες.

Συνεπής πάντα ο Γιάγκος στις αρχές του χρησιμοποιεί δυο τρόπους τεχνική αν μπορεί κανείς να τους πει, τεχνοτροπίες. Τη γραμμική, για να προσδιορίσει σαφέστατα αυτές τις αρχές και την άλλη, την πιο ελεύθερη, που χωρίς γωνιές και γραμμές τελειώνει τις λεπτομέρειες με πλατιές πινελιές.

Τα χρώματα που χρησιμοποιεί σε καθαρούς τόνους, που παρ' όλο είναι καμιά φορά λαμπεροί και σκληροί, αυτός εύκολα τους τοποθετεί στα πλαίσια της σύνθεσης του, χωρίς να ενοχλεί το οπτικό σύνολο.

Αυτή η αίσθηση του χώρου, η αντίληψη της μορφής, η λειτουργία της γραμμής, ο χαρακτήρας του χρώματος, η συχνή εναλλαγή της κλίμακας μέσα στο ίδιο έργο, ο ρυθμός, η κίνηση και η περίεργη συμμετρία παρουσιάζονται δουλεμένα και κατασταλαγμένα. Αυτα τα κυρίαρχα χαρακτηριστικά του Γιάγκου σίγουρα του δίνουν το δικαίωμα να τοποθετηθεί στην κορυφή των «ναϊφ» ζωγράφων της Κύπρου.

Ελπίζω ότι αυτός ο εβδομηντάρης «νέος» να μη μας στερήσει τη χαρά να απολαύσουμε κι άλλες δημιουργίες του, όπως αυτός τις έχει ζήσει, και που είναι καρπός της ιστορίας και ζωής ενός τόπου τα τελευταία εβδομήντα χρόνια.

Ν.Δ. ΜΑΡΑΓΚΟΣ
Λευκωσία 3.11.1983